

Raadsvoorstel

EMBARGO TOT WOENSDAG 26 MEI, 12.00 UUR

Onderwerp **Gemeenterekening 2020 Gemeente Groningen**
Steller/telnr. Piet Scholtens/ 9116 Bijlagen 2

Classificatie Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Paul de Rook

Raadscommissie

Langetermijn agenda (LTA)
Raad

LTA ja: **Maand 6 Jaar 2021**
LTA nee: **Niet op LTA**

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. de gemeenterekening 2020 van de gemeente Groningen vast te stellen;
- II. de begrotingsoverschrijdingen (overzicht 4 in de gemeenterekening) en kredietoverschrijdingen < € 25.000 zoals toegelicht in de gemeenterekening 2020 te autoriseren;
- III. de in de aanbiedingsbrief gemeenterekening 2020 opgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2020, wijziging in de reserves, als ook de nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen vast te stellen;
- IV. de gemeentebegroting 2021 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- V. het met de begroting 2021 vastgestelde voorbereidingskrediet van € 1,5 miljoen voor de Suikerzijde langzaam verkeersroute met terugwerkende kracht voor 2020 te autoriseren in verband met het starten van de uitgaven in 2020.

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de Gemeenterekening 2020, waarin wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2020. Wij vragen u de Gemeenterekening vast te stellen. De Gemeenterekening 2020 is ook als website beschikbaar.

B&W-besluit d.d.: 25-5-2021

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Vaststelling van de gemeenterekening is een verplichting die voortvloeit uit de Gemeentewet. De gemeenterekening wordt onder verantwoordelijkheid van het college opgesteld. Met deze vaststelling geeft uw raad invulling aan haar controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid 2020 en de daarbij behaalde resultaten. In de gemeenterekening wordt ingegaan op de behaalde resultaten ten opzichte van de door de gemeenteraad vastgestelde begroting.

Door vaststelling van de gemeenterekening wordt het jaar 2020 afgesloten. Door het besluit over de bestemmingsvoorstellen wordt het rekeningsaldo verdeeld.

Corona en de jaarrekening

De effecten als gevolg van corona lopen als een rode draad door de jaarrekening heen. Het financiële effect als gevolg van corona is in 2020 minder nadelig dan verwacht bij de laatste prognose in VGR 2020-II. Per saldo is er zelfs een financieel voordeel zichtbaar. Hierbij opgemerkt dat in meerdere gevallen de ontvangen compensatie vanuit het Rijk de extra lasten moeten dekken die nog moeten komen. In 2021 en verder zullen zich nog nadelen als gevolg van corona voordoen waarvoor geen nieuwe compensatie beschikbaar is. Er zijn dan ook meerdere bestemmingsvoorstellen om voordelen vanuit 2020 mee te nemen naar 2021 om de verwachte nadelen te kunnen dekken.

Accountantscontrole 2020

De accountant heeft haar controle nagenoeg afgerond. Rond 8 juni ontvangen wij het definitieve accountantsverslag, samen met de controleverklaring. Deze stukken zullen u tijdig worden toegezonden zodat u deze bij uw besluitvorming kunt betrekken.

De begeleidende bijlage bestaat uit drie delen:

1. onze aanbiedingsbrief, waarin we u in hoofdlijnen informeren over de beleidsmatige en financiële resultaten 2020.
2. een verantwoording en toelichting bij de financiële resultaten 2020 en de financiële positie ultimo 2020 van de gemeente Groningen (hoofdstuk 2);
3. onze voorstellen voor bestemming van het resultaat 2020, alsmede enkele andere voorstellen die we bij deze gelegenheid aan u voorleggen (hoofdstuk 3).

Bij hoofdstuk 3 van het raadsvoorstel treft u een aantal bijlagen aan. In bijlage 1 specificeren we de bestemmingsvoorstellen en lichten we deze toe. Bijlage 2 geeft een overzicht van de nieuw in te stellen of op te heffen reserves en voorzieningen en overige mutaties in de reserves. In bijlage 3 ten slotte is een overzicht opgenomen van de begrotingswijzigingen voor 2021.

Uw raad wordt gevraagd om de voorstellen in bijlagen 1 t/m 3 vast te stellen.

Kader

Het kader waarbinnen de gemeenterekening tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197 Gemeentewet). De raad stelt de gemeenterekening, bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag, vast (artikel 198 Gemeentewet). Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden ontlast de vaststelling van de gemeenterekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (artikel 199 Gemeentewet).

Naast de externe regelgeving gelden de door uw raad vastgestelde kaders zoals deze zijn vastgelegd in verordeningen en raadsbesluiten.

Mutaties van reserves moeten altijd worden vastgesteld door de raad en lopen via de begroting, begrotingswijzigingen of resultaatbestemming. In de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 is opgenomen dat indien dit tot onbedoelde administratieve resultaten leidt bij het opstellen van de jaarrekening hiervan mag worden afgeweken. Dit is toegepast bij een viertal posten in de jaarrekening en zijn ook zichtbaar en toegelicht bij de programma's 2, 7 en 8 in de jaarrekening.

Bij het vaststellen van de begroting 2021 is de bestemmingsreserve Grondzaken ingesteld. Het resultaat op Grondzaken wordt hierbij aangemerkt als bijzonder resultaat. Bij de opmaak van de jaarrekening 2020 wordt hier rekening mee gehouden en wordt het kader voor Resultaatbestemming en resultaatbepaling op dit onderdeel aangepast.

In de kadernota rechtmatigheid van de BBV is de stellige uitspraak opgenomen dat begrotingsafwijkingen expliciet door uw raad moeten worden geautoriseerd. Dit is in besluitpunt II van dit raadsvoorstel opgenomen. Het gaat hierbij om overschrijdingen die passen binnen het beleid en/of elders in de begroting gedekt worden, en daarmee niet als onrechtmatig meetellen in het oordeel van de accountant. De toelichtingen op deze afwijkingen zijn opgenomen in de jaarrekening.

Argumenten en afwegingen

Vaststellen van de gemeenterekening is een verplichting vanuit de Gemeentewet.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De gemeenterekening is het verantwoordingsdocument, waarmee de gemeente verslag uitbrengt van de behaalde beleids- en financiële resultaten over 2020.

Financiële consequenties

Het resultaat bedraagt 6,5 miljoen euro. Dit bedrag zetten we in het voor het versterken van het weerstandsvermogen. Het rekeningresultaat voor aftrek van bestemmingsvoorstellen over 2020 bedraagt 59,9 miljoen euro positief. Dit bedrag is niet vrij besteedbaar maar blijft grotendeels (53,4 miljoen euro) beschikbaar voor het oorspronkelijke doel, bijvoorbeeld als het gaat om meerjarige projecten of samenwerkingsverbanden. Het bij dit raadsvoorstel gevoegde bestemmingsvoorstel geeft aan op welke wijze het overschot wordt bestemd.

Bij de behandeling van de jaarrekening 2019 is door de wethouder de toezegging gedaan om specifiek aan te geven waarom er op onderdelen budget overblijft en hoe dit opnieuw wordt ingezet. In hoofdlijnen zijn er drie belangrijke oorzaken aan te geven waarom er budget overblijft:

1. Door de corona crisis kon een deel van de geplande activiteiten en projecten geen doorgang vinden of heeft vertraging opgelopen;
2. De corona compensatie vanuit het Rijk is per saldo hoger dan de negatieve effecten in 2020, maar kent wel een doorloop in 2021 en verder;
3. Ondanks de corona crisis hebben we ook gemerkt dat er op een aantal fronten meer economische bedrijvigheid was dan verwacht.

Meer details van deze oorzaken en overige oorzaken zijn weergegeven bij de financiële toelichtingen bij de programma's in de jaarrekening. Het voorstel van de inzet van de overgebleven bedragen zijn weergegeven in de bijlage van de aanbestedingsbrief. Hierbij zijn de bestemmingsvoorstellen binnen het kader resultaatbepaling en resultaatbestemming direct gerelateerd aan een overgebleven budget in 2020. De bestemmingsvoorstellen buiten dit kader zijn deels gerelateerd aan een overgebleven budget in 2020, maar betreft soms ook nieuwe knelpunten.

Weerstandsvermogen

We willen in totaal 16 miljoen euro van het resultaat 2020 inzetten ter versterking van het weerstandsvermogen. We stellen voor om 1,5 miljoen euro van het resultaat 2020 te bestemmen voor transitiekosten 2021 outsourcing ICT. Bij de bepaling van het risico niet halen bezuinigingen 2021 is hier rekening mee gehouden. Daarnaast stellen we voor om 8 miljoen euro te bestemmen naar de reserve grondzaken en het resterend besteedbaar resultaat van 6,5 miljoen euro toe te voegen aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen. Alle drie voorstellen zijn verwerkt in het weerstandsvermogen.

Bij het bepalen van het weerstandsvermogen gaan we uit van de reserveposities per 31 december, waarbij we rekening houden met toekomstige mutaties. Voor de ratio weerstandsvermogen is onze streefwaarde om op 100% uit te komen. In 2021 komt de ratio uit op 105%, in 2022 is de ratio 94%, in 2023 100% en in 2024 neemt de ratio weer toe tot 105%. Met uitzondering van 2022 is het Weerstandsvermogen hiermee "voldoende". Gezien de onzekerheden en onze financiële opgave voor 2022 en verder is een weerstandsvermogen dat boven onze streefwaarde ligt geen luxe. Het aandeel van de reserves in 2021 is 49%. Dit aandeel neemt in de periode tot 2024 toe naar 55%. De streefwaarde voor het aandeel van de reserves is 50%.

Overige consequenties

Bijzonder resultaat SIF

Zoals vastgesteld in het kader SIF kunnen SIF middelen indien noodzakelijk worden geherprioriteerd binnen de SIF budgetten. Dit is verwerkt in de SIF bestemmingsvoorstellen. In een aantal gevallen zijn de SIF middelen herbestemd, maar wel binnen het kader van het SIF.

Proces grondexploitaties

De afgelopen jaren zijn de grondexploitaties bij de jaarrekening herzien, zowel inhoudelijk als technisch. Bij de begroting 2021 is dit proces aangepast om beter te kunnen aansluiten bij de Planning & Control cyclus. Bij de begroting worden nu de grondexploitaties inhoudelijk herzien en ligt de focus op het vooruit kijken. Bij de jaarrekening worden de grondexploitaties geactualiseerd (technisch herzien) om een juiste waardering per ultimo boekjaar te verkrijgen. Een voorstel over de herziene grondexploitaties alsmede de grondexploitaties zelf, zullen tegelijk met of als onderdeel van de besluitvorming over de gemeentebegroting 2022 aan uw raad worden voorgelegd.

Weerstandsvormogen grondbeleid

Grondexploitaties zijn gevoelig voor economische schommelingen. Daarom willen we door middel van scenario's een doorkijk maken naar de meerjarige gevoeligheden. Naar de nabije toekomst toe spelen de nieuwe grote gebiedsontwikkelingen zoals Suikerzijde, Stadshavens, Stationsomgeving en de Held III, een substantiële rol. Deze toekomstige gebiedsontwikkelingen zijn complex en soms omvangrijk. De project-specifieke risico's in deze gebiedsontwikkelingen zijn nog niet nauwkeurig te bepalen. Echter een eerste globale berekening, op basis van schattingen in investeringsbehoefte geven een bandbreedte aan benodigd weerstandsvormogen aan, tussen de 25 en 40 miljoen euro. Richting vaststelling van deze gebiedsontwikkelingen zal hierover steeds meer duidelijk worden. Tot die tijd kiezen we ervoor om het benodigd weerstandsvormogen te handhaven op het niveau dat in de jaarrekening 2019 werd gehanteerd, 80 miljoen euro. Deze lijn is bij de begroting 2021 bevestigd. Voor de begroting 2022 streven wij naar een concretere uitwerking van het benodigde weerstandsvormogen. Dit is mogelijk met een nadere uitwerking en besluitvorming door de gemeenteraad over de gebiedsontwikkelingen Suikerzijde en Stadshavens. Daarnaast zal bij de begroting 2022 ook de grondexploitatie van Meerstad zijn geactualiseerd. Voor de berekening van het weerstandsvormogen bij de jaarrekening 2020 is het risico van de grondexploitatie van 2019 gehanteerd.

Kredietoverschrijdingen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn twee kredietoverschrijdingen zijn geconstateerd. Deze kredietoverschrijdingen zijn vermeld in Hoofdstuk 4.4 (Investerings) van de jaarrekening. De overschrijding van de beregeningsinstallaties natuur grassportvelden (25 duizend euro) is middels een afzonderlijk raadsvoorstel op 3 maart 2021 geaccordeerd door de raad. Voor de overschrijding Voorkeurstracé door-fietsroute Groningen – Leek (21 duizend euro) wordt middels dit raadsvoorstel voorgelegd om alsnog te autoriseren.

Correctie voorbereidingskrediet

Bij de vaststelling van begroting 2021 is een voorbereidingskrediet van 1,5 miljoen euro geautoriseerd voor de Suikerzijde langzaam verkeersroute. Per abuis is hier het startmoment in 2021 aangegeven. Dit had 2020 moeten zijn, aangezien de uitgaven hiervoor in 2020 zijn gestart.

Vervolg

Na vaststelling van de gemeenterekening 2020 zal deze worden aangeboden aan de provincie als toezichthouder. Tevens wordt bij het CBS de verantwoording over specifieke uitkeringen (SiSa) en de Informatie voor Derden (IV3) aangeleverd.

Lange Termijn Agenda

Gemeenteraad 30 juni 2021

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.